

Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä esityispalveluista

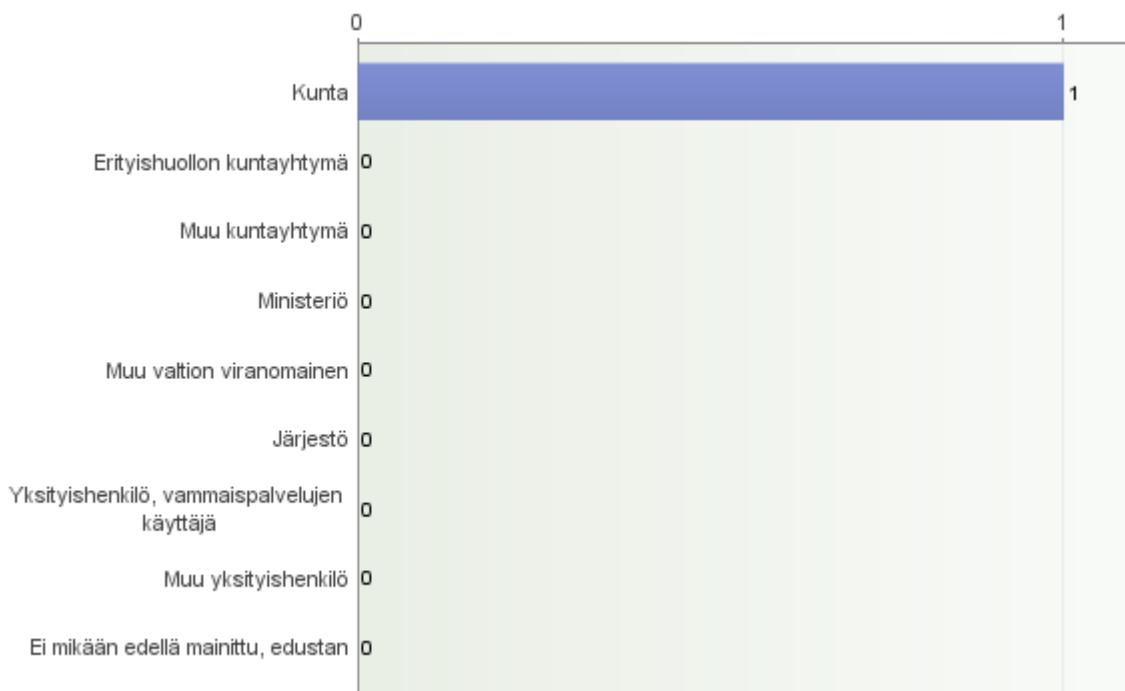
1. 1. Vastaajan taustatiedot

Vastaajien määrä: 1

Etunimi	Sukunimi	Sähköposti	Organisaatio, jota vastaus edustaa	Mahdollinen tarkennus
Aino-Maija	Luukkonen	aino-maija.luukkonen@pori.fi	Porin kaupunki	

2. 2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 3. 1 §:ssä säädetään lain läpileikkaavista periaatteista. Kattaako säännös vammaispalveluille asetetut tavoitteet?

Vastaajien määrä: 1

4. 4. Muita huomioita 1 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Vammaisten välinen yhdenvertaisuus lisääntyy lain nojalla. Lain soveltamisessa on kuitenkin pystyttävä huomioimaan vammaisen henkilön yksilölliset tarpeet.

5. 5. Onko 2 §:n perusteella selvää, missä tilanteissa sovelletaan erityislakia?

Vastaajien määrä: 1

6. 6. 2 §:n 3 momentissa säädetään soveltamisalan rajauksesta.

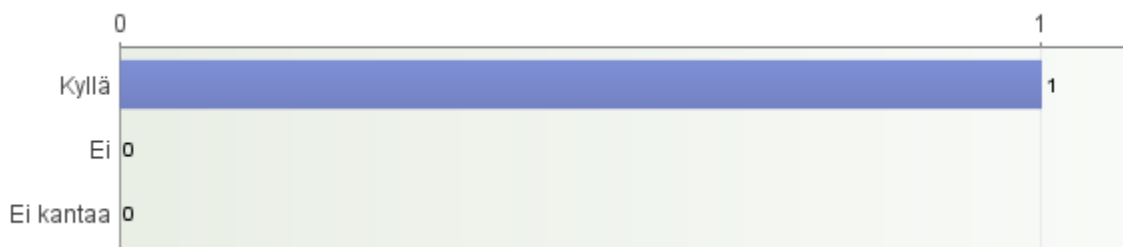
Onko rajaus selkeä?

Vastaajien määrä: 1

7. Onko rajaus tarpeellinen?

Vastaajien määrä: 1

8. 7. Muita huomioita 2 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

9. 8. Arvioikaa momenttien tarpeellisuutta lain soveltamisen kannalta.

Palvelutarpeen arviointi sekä palvelujen suunnittelu, toteuttaminen ja toteutumisen seuranta on tehtävä yhteistyössä vammaisen henkilön ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000, jäljempänä asiakaslaki) 9 ja 10 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa vammaisen henkilön ja hänen laillisen edustajansa taikka omaisen tai muun läheisen kanssa.

Vastaajien määrä: 1

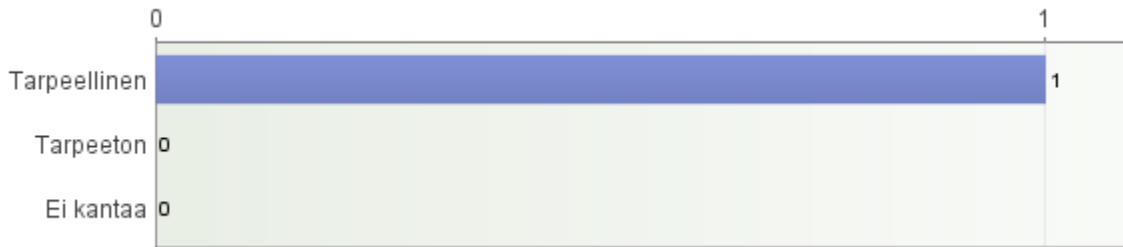
10. Asiakkaan oikeudesta saada selvitys toimenpidevaihtoehdoista säädetään asiakaslain 5 §:ssä sekä asiakkaan itsemääräämisoikeudesta ja osallistumisesta asiakaslain 8, 9 ja 10 §:ssä. Asiakkaan osallistumisesta palvelutarpeen arviointiin sekä asiakassuunnitelman laatimiseen säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36, 39 ja 41 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

11. Vammaisen henkilön osallistumista on tuettava hänen toimintakykynsä, ikänsä ja elämäntilanteensa edellyttämällä tavalla. Vammaisen henkilön on voitava käyttää hänelle soveltuvaa viestintä- ja kommunikointikeinoja ja häntä on tarvittaessa tuettava tiedon saannissa, oman mielipiteen muodostamisessa ja ilmaisemisessa sekä oman tahdon toteuttamisessa.

Vastaajien määrä: 1

12. Lapsen ja nuoren mielipiteen selvittämisestä säädetään sosiaalihuoltolain 32 §:ssä. Lapselle ja nuorelle on järjestettävä riittävä apu ja tuki tiedonsaantiin, kommunikaatioon ja vuorovaikutukseen.

Vastaajien määrä: 1

13. 9. Muita huomioita 4 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Pykälän tavoite on kannatettava. Tavoitteen saavuttamiseksi tulee lisätä sosiaalihuollon henkilöstön osaamista erilaisten viestintä- ja kommunikaatiomenetelmien käyttöön ennen lain voimaantuloa. Valtakunnalliset, yhtenäiset käytännöt palvelutarpeen selvittämisessä ja palveluiden suunnittelussa kaipaavat koulutusta/ohjausta.

14. Asiakkaan oikeudesta saada selvitys toimenpidevaihtoehdoista säädetään asiakaslain 5 §:ssä sekä asiakkaan itsemääräämisoikeudesta ja osallistumisesta asiakaslain 8, 9 ja 10 §:ssä. Asiakkaan osallistumisesta palvelutarpeen arviointiin sekä asiakassuunnitelman laatimiseen säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36, 39 ja 41 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

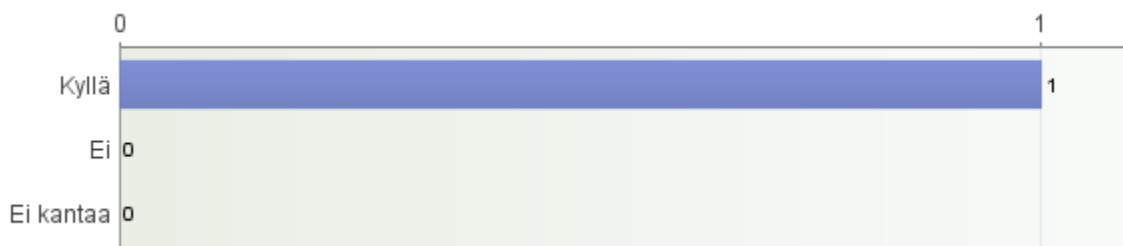
15. Vammaisen henkilön palvelutarpeen arvioinnista säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36 ja 37 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

16. Asiakassuunnitelman tekemisestä ja omatyöntekijästä säädetään sosiaalihuoltolain 39 ja 42 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

17. Palvelutarpeen arvioinnin ja asiakassuunnitelman yhteydessä tehtävässä monialaisessa yhteistyössä ja palvelujen yhteensovittamisessa noudatetaan, mitä sosiaalihuoltolain 41 §:ssä säädetään.

Vastaajien määrä: 1

18. 11. Muita huomioita 5 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Monialainen yhteistyö edellyttää myös terveydenhuollossa toimintapojen muutosta ja lain tuntemista. Erityisen tuen tarpeessa- olevan asiakkaan määrittely tulee olla selkeämpi, sillä asialla on vaikutusta mm. sosiaalityöntekijöiden tehtäviin.

19. 12. Arvioika seuraavia päätöksentekoon ja palvelujen toteuttamiseen liittyviä väittämiä.

Vastaajien määrä: 1

	Kyllä	Ei	Ei kantaa	Yhteensä	Keskiarvo
Päätöksentekoon liittyvä sääntely on riittävä.	1	0	0	1	1
Päätösten toimeenpanon sääntely on riittävä.	1	0	0	1	1
Palvelujen laadun määrittämisen ja arvioinnin sääntely on riittävä.	1	0	0	1	1
Lasten ja nuorten huomioon ottamisen sääntely on riittävä.	1	0	0	1	1
Yhteensä	4	0	0	4	1

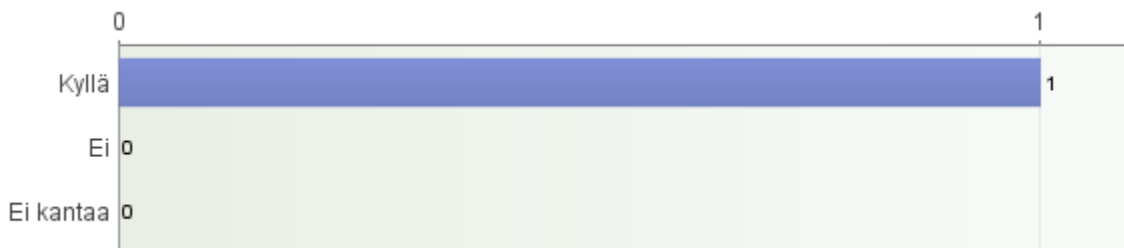
20. 13. Muita huomioita 6 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Lapsen asema on nostettu oikealla tavalla esille ja lapsi tulee huomioida yksilönä jolla on oikeus vaikuttaa palveluihinsa. Lapselle läheiset ihmiset voivat olla muitakin kuin sukulaissuhteeseen perustuvat ihmiset, jotka tulee huomioida esim. silloin kun lapsi ei voi asua vanhempiensa kanssa (Vrt. lastensuojelulaissa mainittu läheisverkoston kartoittaminen)

21. 14. Täydentääkö säännös asianmukaisesti ehdotetussa laissa säädettyjä muita erityispalveluja?

Vastaajien määrä: 1

22. 15. Onko selvää, milloin sovelletaan ehdotetun lain mukaista valmennusta ja tukea koskevaa säännöstä ja milloin sosiaalihuoltolain (1301/2014) tai muun lain säännöksiä? (Esim. sosiaalihuoltolain 17 §:n mukaista sosiaalista kuntoutusta koskevaa säännöstä)?

Vastaajien määrä: 1

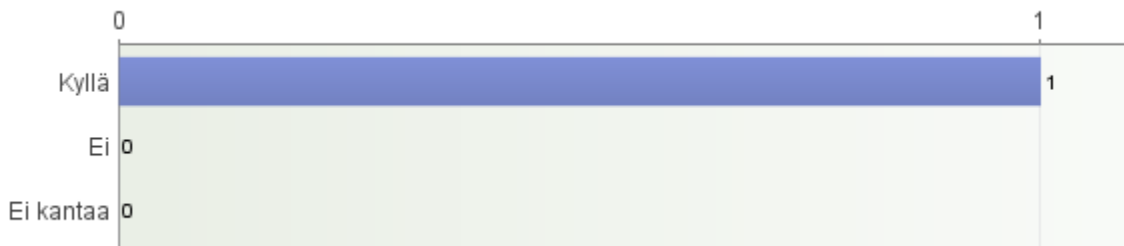
23. 16. Muita huomioita 8 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Valmennuksen ja tuen antamisen kohderyhmä tulisi rajata pykälässä tarkemmin. Nyt kohderyhmä on hyvin laaja sisältäen myös lasten ja perheiden parissa työskentelevät opetus- ja kasvatusalan ammattilaiset. Jos lainojalla valmennus ja tuki on annettava myös em. ammattilaisille, niin tuen määrä tulee rajata tarkemmin laissa.

24. 17. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

25. 18. Huomioita 9 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Terveystuon itsehoidon osuus henkilökohtaisen avun palvelussa on hyvä lisäys nykyiseen. Lisäys voi herättää kysymyksiä vastuusta ja riittävästä perehdytyksestä, tähän olisi hyvä saada laissa tarkempi rajaus. Henkilön voimavarojen määrittelmä tuottaa haasteita nykyisen lain soveltamisessa joten sitä tulisi avata enemmän lain uudistuksessa.

26. 19. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

27. 20. Huomioita 10 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

28. 21. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

29. 22. Huomioita 11 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Termit välttämättömät ja kohtuulliset kulut – jättävät liiaksi tulkinnan varaa, toivotaan tarkempaa määrittelyä.

30. 23. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

31. 24. Huomioita 12 §:n sisältöön.

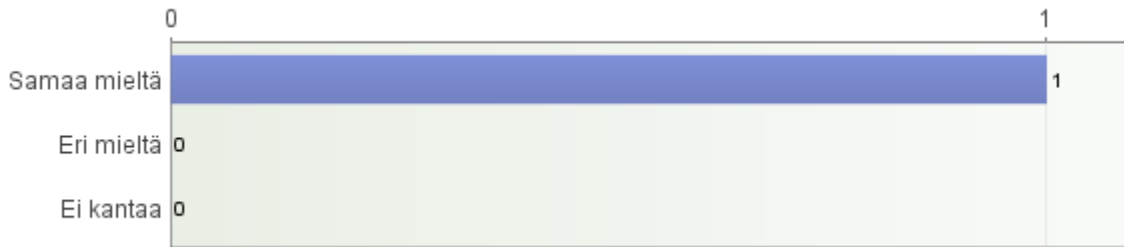
Vastaajien määrä: 1

- Asumisen tukeen ja palveluihin on lisätty terveydenhuollon vastuu terveydenhuollon palveluista ja tämä edesauttaa asiakkaan palveluiden toteuttamista yhdessä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten.

32. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä ehdotetun lain mukaisena palveluna.

Vastaajien määrä: 1

33. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä lastensuojelulain mukaisena avohuollon sijoituksena ilman huostaanottoa.

Vastaajien määrä: 1

34. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä sekä ehdotetussa laissa että lastensuojelulaissa siten, että ehdotettu laki on ensisijainen.

Vastaajien määrä: 1

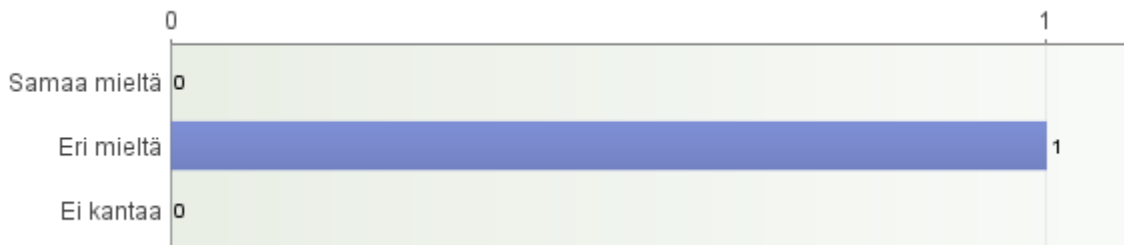
35. Vammaisten lasten sijoittaminen kodin ulkopuolelle olisi tehtävä ilman huostaanottoa avohuollon sijoituksena myös pidemmäksi aikaa.

Vastaajien määrä: 1

36. Vammaisten lasten sijoittaminen kodin ulkopuolelle olisi aina tehtävä lastensuojelulain periaatteiden ja säännösten mukaisesti.

Vastaajien määrä: 1

37. 26. Mitä muuta haluaisitte tuoda esiin liittyen tilanteisiin, joissa lapsi asuu erossa vanhemmistaan tai huoltajistaan?

Vastaajien määrä: 1

- Lähtökohtana on, että kodin ulkopuolella asuvan lapsen sijoitus perustuu ensisijaisesti ehdotettuun lakiin ja lastensuojelulain perusteella sijoitus perustuu lastensuojelulain pykälien nojalla kuten kaikkien muidenkin lasten, näin toteutuu myös lasten yhdenvertaisuus. Lapsen itsemääräämisoikeus on otettava paremmin huomioon 13 § toteuttamisessa, huoltajat toimivat edustajina eivät lapsen puolesta. Tarvittaessa lapsen asema ja kuuleminen on turvattava sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 10 §:n mukaisesti.

38. 27. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

39. 28. Huomioita 14 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

40. 29. Onko lyhytaikainen huolenpito tarpeellinen palvelu?

Vastaajien määrä: 1

41. 30. Onko selvää, milloin sovelletaan ehdotetun lain mukaista lyhytaikaista huolenpitoa koskevaa säännöstä ja milloin sosiaalihuoltolain (1301/2014) säännöksiä (esim. SHL:n 19 §:n mukaista kotipalvelua koskevaa säännöstä) tai omaishoidon tuesta annettua lakia?

Vastaajien määrä: 1

42. 31. Huomioita 15 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Vammaisen koululaisen aamu- ja iltapäivähoito tulee ensisijaisesti järjestää perusopetuslain nojalla jolloin koululaisten yhdenvertaisuus toteutuu parhaiten.

43. 32. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

44. 33. Huomioita 16 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Eri laissa mainittujen palveluiden kohderyhmät tulisi määritellä tarkemmin, nyt teksti jättää liiksi tulkinnan varaa. Samoin tulisi selkeästi tuoda esille ja tarvittaessa yhtenäistää toimintaan osallistuvilla maksettavat verottomat korvaukset ja palkkiot (työosuusraha, ylläpitokorvaus, avotyökorvaus.) Myös pykälään sisällytettävät palveluun kuuluvien matkojen korvaamiset edellyttävät tarkempaa määrittelyä.

45. 34. Turvaako säännös vammaisen henkilön liikkumisen?

Vastaajien määrä: 1

46. 35. Muita huomioita 17 §:n sisältöön.

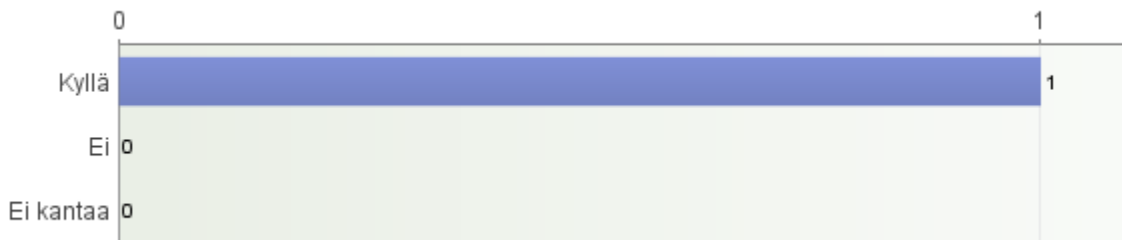
Vastaajien määrä: 1

- Ehdotetussa laissa tulisi määritellä matkojen korvaaminen vammaiselle henkilölle. Nykyisin kuntien välillä on erilaisia käytäntöjä jotka asettavat vammaiset asiakkaat eriarvoiseen asemaan keskenään. Samoin laissa tulisi ottaa kantaa matkan tilaamisesta aiheutuviin kustannuksiin.

Saattaja- palvelu tulisi määritellä tarkemmin, tarkoitetaanko sillä esim. taksikuskille kuuluvaa avustamista vai muuten toteutettua saattajapalvelua? Onko saattajapalvelu palvelun myöntäjälle maksullista palvelua?

47. 36. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

48. 37. Huomioita 18 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Ehdotetussa laissa tulisi määritellä tarkemmin kuljetuspalveluiden toiminnallinen alue, asuinkunnan ja lähikunnan mainitseminen ei ole riittävä. Nykyinen käytäntö on sekava ja esim. kuntaliitosten myötä asuinkunnan rahat ovat laajentuneet huomattavasti ja sitä myöskin rajakuntien osuus.

49. 38. Huomioita 19 §:n sisältöön.

Ei vastauksia.

50. 39. Huomioita 3 luvun säännöksiin.

Vastaajien määrä: 1

- Muutoksenhaku selkeytyy nykyisestä.

51. 40. Huomioita 4 luvun säännöksiin.

Vastaajien määrä: 1

- Siirtymäsäännöksiin lain säätäjältä toivotaan selkeää kantaa koskien tiettyjen päätösten ja ohjelmien voimassaoloaikaan asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun perusteella, ettei tietyt asiakkaat ole maksuttomuuden piirissä (esim. eho jonka perusteella päivähoido on maksutonta).

52. 41. Mitä muuta haluaisitte tuoda esiin lakiesitykseen liittyen?

Vastaajien määrä: 1

- Muiden valmisteilla olevien esitysten vaikutus vammaisten henkilöiden palveluissa tulisi jos mahdollista huomioida laajemmin. Esim. henkilökohtaisesta budjetista on jo Suomessakin kokemusta juuri vammaisten palveluiden toteuttamisessa. Henkilökohtainen budjetti toteuttaa parhaimmillaan asiakkaan itsemääräämisoikeutta ja tarkoituksen mukaisia palveluita. Nyt asia oli mainittu yksityiskohtaisissa perusteluissa vain pykälässä 18 kun budjetin avulla pystyisi toteuttamaan vähintään pykälissä 8, 9, 12, 14, 15 ja 16 mainittuja palveluita.